

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 11P/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721200983
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Hlucháň
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2022:3721200983.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudca JUDr. Ivo Hlucháň, vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. A., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom u starej matky M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. G., N. XXXX/XX-X, právne zastúpenej JUDr. Zuzanou Tomášovou, advokátkou so sídlom Považská Bystrica, Železničná 90/12, IČO: 36 123 692, maloletý zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX a S. A., nar. XX.XX.XXXX, toho času v ÚVTOS F., za účasti starých rodičov Y. S., nar. XX.XX.XXXX a Q. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom K. XXX, obaja právne zastúpení JUDr. Tiborom Bickom, advokátom so sídlom Považská Bystrica, Dukelská 972/7-3, IČO: 31 938 183, o zverení do náhradnej osobnej starostlivosti a určenia styku, takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e mal. S. A., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke - pani M. A., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, zastupovať ho v bežných veciach a spravovať jeho majetok.

Rodičia sú p o v i n n í platiť výživné každý po 30% sumy životného minima počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, stará matka maloletého dieťaťa podaným návrhom žiadala, aby maloletý S. bol zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pričom ho bude vychovávať, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a aby súd rodičom určil výživovaciú povinnosť k maloletému S., matke vo výške 100,- eur mesačne a otcovi vo výške 29,- eur mesačne, ktoré výživného budú povinný zasielať k rukám starej matky, vždy do posledného dňa v mesiaci vopred. V návrhu uviedla, že je matkou otca dieťaťa a starou matkou maloletého, ktorý sa narodil z družeckého pomeru jej syna a matky dieťaťa S. S.. Pred nariadením výkonu trestu odňatia slobody jej syna, umožnila synovi a jeho priateľke, z dôvodu vytvorenia vhodného výchovného prostredia, sa s maloletým presťahovať do jej bytu. Od konca roka 2020, kedy ju matka dieťaťa fyzicky napadla, pričom vec je prejednávaná na polícii, nie sú medzi ňou a matkou dieťaťa dobré vzťahy, avšak neustále jej pomáhala so starostlivosťou o maloletého S.. Má vedomosť, že matka dieťaťa je v súčasnej dobe v podmienenečnom odsúdení a jedným z dôvodov malo byť aj spáchanie trestnej činnosti pod vplyvom omamných látok. Do života matky dieťaťa sa nesnažila zasahovať, avšak objektívne sleduje, že jej správanie je veľaokrát ovplyvnené alkoholom alebo omamnými látkami. Reaguje na ňu alergicky, slovné ju nevhodne napáda. Aj ďalšie dieťa S. S., ktoré má z predchádzajúceho vzťahu, je zverený do starostlivosti otca, ktorý výchovu zabezpečuje so starými rodičmi. Dňa 31.03.2021 prišla do svojho bytu a našla matku zrejme pod vplyvom nejakej zakázanej látky, pričom v byte boli aj ďalšie neznáme osoby, ktoré javili známky opitosti a bolo na nich vidieť, že sú aj pod vplyvom inej látky. Z daného dôvodu vznikol medzi ňou a matkou dieťaťa konflikt, avšak nič

nevyriešili, pretože sa bála, že bude napadnutá, a tak zavolała políciu. Táto jej doporučila navštíviť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K. G. (ďalej len „úrad“). Vzhľadom na uvedené má stará matka za to, že je ohrozený mravný život dieťaťa a aj ďalší vývoj maloletého. Maloletý S. má 7 rokov, navštevuje 1. ročník základnej školy, avšak je veľmi ovplyvnený tým, čo sa okolo neho deje. Keď je v domácnosti starej matky, býva občas smutný, niečo ho trápi, avšak keď sa stará matka opýta, čo mu je, nechce odpovedať, no následne rozpráva niečo o mame, z čoho vyplýva, že myslí na mamu, ktorú má veľmi rád, ale trápi ho ako sa mama správa. I z jeho reakcií badať, že by bol rád, keby býval s mamou sám, nie je spokojný, že k ním chodievajú veľa ľudí, ku ktorým nemá žiadny vzťah. Sám hovorí, že si dáva na uši slúchadlá, aby nič nepočul. Obáva sa o život a zdravie svojho vnuka, keďže prostredie, v ktorom je dieťa vychovávané a v ktorom sa nachádza, má nepriaznivý vplyv na jeho zdravie a psychiku, keďže jeho matka je závislá na nežiaducich látkach a pod ich vplyvom stráca kontrolu a nevie sa o maloletého riadne postarať, dokonca dieťaťu vytvára prostredie ohrozenia na živote a zdraví. Viac nesúhlasila, aby matka maloletého bývala v jej byte, tento žiadala odovzdať aj z dôvodu, že susedia sú správaním matky v byte utrápení a sťažujú sa, čím matka nemá, kde bývať a nemá ani kde s dieťaťom odísť.

2. Matka maloletého s návrhom nesúhlasila, pričom uviedla, že tvrdenia starej matky sú vymyslené, umelo vytvorené. Ba práve naopak, za potenciálne nebezpečné považuje trvanie náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka dieťaťa starostlivo podsúva úradu aj súdu pripravené skutkové okolnosti, ktoré vedú k zvereniu maloletého do jej osobnej starostlivosti, pričom ona ako matka dieťaťa najlepšie pozná záujem svojho syna.

3. Otec maloletého s návrhom starej matky súhlasil.

4. Kolízny opatrovník jednoznačne doporučil návrhu starej matky vyhovieť, pričom uviedol, že rodina je v evidencii už od roku 2007, kedy bola prvá dcéra pani S. S., N. I., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti otca K. I. na základe dohody schválenej súdom. V mesiaci apríl 2015 bola rodina monitorovaná pre podozrenie z nedostatočnej starostlivosti o maloletého S., kedy bolo nahlásené, že maloletý S. často plače, v byte býva hlučnosť a v domácnosti sa schádzajú osoby pochybnej minulosti, avšak sociálnym šetrením v rodine neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o dieťa. Dňa 19.10.2015 bolo na oddelenie doručené ďalšie anonymné oznámenie, v ktorom bolo uvedené, že otec, pán S. A. týra svoju partnerku S. S., prechováva voči nej agresívnej a útočnej správanie. Matka toto tvrdenie odmietla, uviedla, že otec je prchkej povahy, dochádza medzi nimi k nedorozumeniam, situácia sa však vždy upokojí. Zo strany matky bola v tom čase maloletému zabezpečovaná komplexná starostlivosť, neboli zistené známky zanedbávania ani týrania. V mesiaci november 2020 sa na oddelenie dostavila osoba, ktorá nechcela byť menovaná so žiadosťou o prešetrenie situácie v rodinnom prostredí pani S.. Oznamovateľ opísal incident fyzického napadnutia pani M. A., ktorého sa dopustila pani S., matka maloletého dieťaťa. Na miesto bola privolaná aj hliadka policajného zboru. Podľa výpovede oznamovateľa sú v rodine pani S. už dlhodobšie problémy. Sociálnym šetrením bolo zistené, že matka býva so svojím synom S. v 3-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve pani M. A., starej matky dieťaťa. Otec je toho času vo výkone trestu odňatia slobody v F. pre drogovú činnosť. Matka dieťaťa nemá dobrý vzťah so starou matkou z partnerovej strany, tú viackrát slovnou aj fyzicky napadla, čoho bol svedkom aj maloletý, ktorý má však so starou matkou vytvorený pekný vzťah, trávi čas aj v jej domácnosti. Podľa starej matky sa v domácnosti pani S. striedajú osoby pochybnej minulosti, poukazovala na nedostatočnú starostlivosť o S. a vyslovila obavy z drogovej činnosti matky dieťaťa. Matka pracovala ako čašníčka v pivárni H v K. G., bolo zistené, že si často brávala maloletého do práce, kde tento zostával s matkou do neskorých večerných hodín. S. bol potom v škole unavený, nevedel sa sústrediť, opakovane meškal na prvú hodinu. V správe zo školy bolo uvedené, že správanie maloletého na začiatku školského roka bolo neprimerané, neovládal základné pravidlá správania sa, ubližoval deťom (kopal deti, búchal ich po hlave, hádzal hračky po žiakoch, v jedálni ohadzoval deti jedlom). Zmena nastala v mesiaci november 2020, kedy začal byť S. v škole nesústredený, bol rozrútený, zhoršil si písma, v klube začal rozprávať o tom, že ide s mamou na službu (do práce) a o políciu, ktorá u nich v noci zasahovala. Počas tejto zmeny mal maloletý zakázaný styk so starou matkou, pani A., čo škola hodnotila ako záporne vplývajúcu situáciu na prežívanie dieťaťa, nakoľko sám S. sa vyjadril, že je z toho smutný, lebo má babku A. veľmi rád. Matka bola motivovaná na zmenu zamestnania, edukovaná o potrebnosti stabilného a pokojného prostredia pre dieťa ako aj potrebe dohliadať na pravidelnú a systematickú prípravu S. do školy. Dňa 10.02.2021 bolo anonymne hlásené, že v domácnosti pani S. sa stretávajú osoby s pochybnou minulosťou, matka dovoľuje bezdomovcom prespávať v byte, pričom oznamovateľ vyjadril vážne obavy z pokračovania drogovej činnosti zo strany pani S., nakoľko bol svedkom toho, ako z bytu matky dieťaťa vyšiel muž, pri

vchode do bytovky podal niečo osobám, ktorého ho tam čakali, vzájomne si niečo podávali. V rodine bolo vykonané šetrenie, kde matka drogovú činnosť poprela, ako aj tvrdenia o bezdomovcoch. Uviedla, že má veľa kamarátov, tí nie sú bezdomovci, občas prespia v byte, ale to žiadnym spôsobom S. neohrozuje. V domácnosti bolo počas šetrenia, dňa 24.03.2021, cítiť cigaretový dym, na stole bolo v popolníku značné množstvo cigaretovej ohorky, v umývadle bolo niekoľko pohárikov, ktoré sa používajú na tvrdý alkohol. OR PZ Považská Bystrica im bolo oznámené, že policajná hliadka dňa 31.03.2021 v čase okolo 18:45 hod. zasahovala v domácnosti matky, pri ktorom zásahu bolo zistené, že v byte sa nachádzajú osoby s podozrivou minulosťou (S. Y., Z. K., K. E., N. Z., J. Z.), všetci boli pod vplyvom alkoholu, na stole bolo veľké množstvo fliaš s tvrdým alkoholom. Maloletý S. bol v tom čase vonku na ihrisku bez dozoru, sama matka uviedla, že on je tak zvyknutý, vie, že keď sa zotmie, má ísť domov.

5. Právna zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní žiadala zveriť maloletého S. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky s poukazom na skutočnosť, že S. je u starej matky spokojný, v domácnosti starej matky sú vytvorené všetky podmienky potrebné k jeho starostlivosti. Stará matka sa o dieťa riadne stará, a to dlhodobo.

6. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 13.04.2021, č.k. 11P/17/2021-10, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.06.2021, sp. zn. 27CoP/29/2021-66, právoplatným dňa 14.07.2021, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého S. A., nar. XX.XX.XXXX dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky M. A..

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a prečítaním, resp. oboznámením obsahu listinných dôkazov predložených účastníkmi konania a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Z úradného záznamu OR PZ PB zo dňa 31.03.2021, ČVS:PB-OPP3-58/101/2021 bolo zistené, že v čase okolo 18:45 hod. hliadka polície bola vyslaná stálou službou OO PZ PB na adresu K. G., V. XXXX/XXX, odkiaľ volala pani M. A., nar. XX.XX.XXXX. Oznamovateľka namiesto uviedla, že v byte, ktorého je vlastníkom, býva S. S., nar. XX.XX.XXXX spolu s jej vnukom S. A., nar. XX.XX.XXXX. Ďalej uviedla, že dnes okolo 18:30 hod. išla skontrolovať tento byt, pričom spoza dverí si všimla, že v byte sa nachádza väčšie množstvo ľudí, ktorí môžu byť pod vplyvom alkoholu a pochádzať zo zlých sociálnych pomerov, nakoľko vie s akými ľuďmi sa matka dieťaťa stretáva. Keďže mala strach o svojho vnuka, privolala hliadku polície. Polícia po príchode išla spolu s pani A. do uvedeného bytu, otvorila pani S.. Po vstupe do bytu si všimli jednu osobu, Z. K., ktorý ležal na gauči v obývačke, javil známky požitia alkoholu a ďalších šesť osôb - S. Y. (v minulosti trestne stíhaný a má výbušnú povahu), K. E. (žije túlavým životom ako bezdomovec a je dlhodobý požívateľ alkoholických nápojov), N. Z. (žije ako bezdomovec a často požíva alkoholické nápoje), J. Z., ktorí sedeli v kuchyni pri stole, na ktorom sa nachádzali fľaše a poháre s tvrdým alkoholom. V kuchyni sa nachádzala aj pani S., ktorá uviedla, že jej syn S. je vonku na ihrisku bez dozoru, avšak vie, že keď sa vonku zotmie, má ísť domov.

9. Zo záznamu kolízneho opatrovníka z výkonu sociálnej práce v rodinnom prostredí zo dňa 21.01.2021, č. PB1/OSPODaSK/SPO/2021/569 bolo zistené, že kolízny opatrovník sa snažil o vykonanie šetrenia v rodine, kde ich matka odmietla vpustiť do domácnosti. Pohovor bol vykonaný v suteréne bytového domu z dôvodu, že je na odchode. Zo správania matky bolo zjavné, že niečo zatajuje, bola emočne labilná, najskôr odmietavo komunikovala, rozhovor chcela predčasne ukončiť, obviňovala ich a bola v strese. Neprimerane sa u nej striedali nálady - hnev a plač. Neskôr sa upokojila, začala pokojnejšie reagovať. Zo správania matky mali podozrenie na požitie omamných látok, a to aj z dôvodu, že počas rozhovoru s matkou vyšli z bytového domu dve mladé dievčatá, jedna z nich mala na vodítku matkinho psa a obe taktiež javili známky požitia omamných látok. Matka uviedla, že od 18.12.2020 je nezamestnaná. Maloletý S. sa pravidelne zúčastňuje dištančnej formy výučby, plní si svoje vyučovacie povinnosti.

10. Zo záznamu kolízneho opatrovníka zo dňa 10.03.2021, č. PB1/OSPODaSK/SPO/2021/569 bolo zistené, že opatrovník telefonicky kontaktoval triednu učiteľku maloletého S., ktorá uviedla, že maloletý má veľa nedopísaných učív v písaní, ktoré s ním matka na viacnásobné upozornenie nakoniec dopísala. Pravidelne sa pripája na dištančnú formu výučby, ktoré neprítomnosť matky ospravedlnila až poobede. Komunikácia s matkou je komplikovaná.

11. Zo záznamu kolízneho opatrovníka zo dňa 18.03.2021, č. PB1/OSPODaSK/SPO/2021/569 bolo zistené, že opatrovník telefonicky kontaktoval starú matku M. A., ktorá mu uviedla, že zajtra si zoberie maloletého S. k sebe na víkend, matku o tom informovala SMS správou a sú dohodnuté. S maloletým je v dennom telefonickom kontakte, od posledného incidentu v domácnosti matky dieťaťa nebola. Stará matka uviedla, že matka dieťaťa údajne necháva v byte prespávať bezdomovcov. Následne opatrovník kontaktoval pani H., susedu pani S., ktorá v telefóne poukázala na to, že v domácnosti matky maloletého sa svieta celú noc, počuť štrnganie fliaš, stále sa otvárajú dvere (má psa a tento reaguje na každý príchod a odchod), často je to aj v čase o 01:00 hod., 01:30 hod., 02:00 hod. a podobne. Z bytu niekoľkokrát zacítila vôňu marihuany a má za to, že matka dieťaťa pokračuje v drogovej činnosti. Chodí k nim partia bezdomovcov, mladí chalani, ktorých asi rodičia vyhodili z domova. Títo bezdomovci chodia maloletého odprevádzať do školy alebo venčia matkinho psa.

12. Z priebežnej správy z poradensko-psychologického procesu Úradu zo dňa 10.05.2021 bolo, okrem iného, osvedčené, že maloletému matka chýba, avšak je rád, že býva u starej matky M. A.. Maloletý sa pomerne rýchlo adaptoval na zmenu prostredia. Domácnosť starej matky považuje za domov, kde má svoju vlastnú izbu, našiel si kamarátov, s babkou sa spoločne hrajú. V osobe starej matky si maloletý vytvoril zdroj bezpečia, stability a stálosti, resp. nepredvídateľnej nemennosti. Maloletý vníma konfliktné vzťahy medzi členmi rodiny, predovšetkým napätie medzi starými rodičmi navzájom a medzi starou matkou A. a jeho matkou. Maloletý vo vzťahu k starej matke A. poukázal na skutočnosť, že stará matka dodržiava svoje sľuby, vždy ho čaká pred školou, učí sa s ním a on je následne v škole úspešný, z čoho sa teší. Rád so starou matkou trávi voľný čas, chodia na výlety, spoločne kreslia. Matku má rád, raduje sa z okamihov, kedy sa spoločne hrajú. Zároveň maloletý pociťuje voči matke potlačený hnev a krivdu, pretože viac času trávil so svojimi kamarátmi než s ním. Maloletý s matkinými priateľmi trávil čas, nakoľko u nich často bývali v priebehu dňa, niekedy aj počas noci, ako uviedol maloletý. Maloletý sa vyjadril, že v matkinej domácnosti všetci, spoločne s matkou pravidelne pili rum, často po ňom kričali, a preto s nimi už nechce bývať a nechce byť s nimi kamarát. Zo záveru predmetnej správy bolo osvedčené, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke M. A. bolo v záujme maloletého S., ktorý sa adaptoval na nové prostredie, pričom stará matka mu zabezpečuje napĺňanie fyzických aj psychologických potrieb pre zabezpečenie zdravého bio-psycho-sociálneho vývinu. Starí rodičia zo strany matky, Y. a Q. S., sa vyjadrili, že nesúhlasia so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky M. A. a podajú návrh s cieľom zveriť maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti. V vplyvom viacerých zmien je pre maloletého aktuálne dôležitý pocit stability a nastavenia jednotného režimu, v ktorom bude maloletý fungovať. Režim a pravidelnosť maloletému poskytujú možnosť predvídať, čo bude nasledovať, čo môže očakávať, čo sa počas dňa bude diať. Zo záveru bolo ďalej osvedčené, že kolízny opatrovník má za to, že pre maloletého nie je prospešné opätovne meniť primárne prostredie, na ktoré sa už adaptoval. Stará matka M. A. nebráni maloletému v kontaktovaní a stretávaní sa s ostatnými členmi rodiny.

13. Z lekárskej správy Nemocnice s poliklinikou K. G., psychiatrickej ambulancie I zo dňa 13.05.2021 bolo zistené, že matka mala dňa 11.02.2021 pozitívnu toxikológiu moču na amfetamín a metamfetamín. Bola jej diagnostikovaná Porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním iných stimulancií vrátane kofeínu.

14. Dňa 14.05.2021 uzatvorila matka ako zamestnanec so zamestnávateľom P. s.r.o., L., pracovnú zmluvu na dobu neurčitú s druhom práce predajkyňa a rozvozkyňa pizze a ostatných jedál, pomocná kuchárka, vodička taxislužby podľa požiadaviek zamestnávateľa, s nástupom do práce dňa 15.05.2021.

15. Potvrdením zo dňa 26.05.2021 psychologička PhDr. M. K. potvrdila, že matka maloletého započala spoluprácu v zmysle odporúčania psychologičky RPPS Mgr. S. U..

16. Zo záverečnej správy z poradensko-psychologického procesu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. G., odboru sociálnych vecí a rodiny zo dňa 27.09.2021 bolo osvedčené, že maloletý po zverení do NOS prejavoval známky odporu vyjadrovať sa k tomu, čo sa dialo v domácnosti matky, ako vníma aktuálnu situáciu, aké má z nej pocity, čo prežíva, aké sú jeho postoje a názory na aktuálny stav usporiadania rodiny a postavenia jednotlivých členov rodiny. U maloletého boli spozorované známky tenzie, a zároveň snaha porozumieť prebiehajúcim zmenám, predovšetkým príčinám ich vzniku. Maloletý sa pomerne rýchlo adaptoval na zmenu prostredia. S. vníma konfliktné vzťahy medzi členmi rodiny, predovšetkým napätie medzi starými rodičmi navzájom a medzi pani A. a matkou maloletého, pani

S.. V dôsledku pretrvávajúcich konfliktov medzi starými rodičmi bola zrealizovaná rodinná konferencia s cieľom uzatvoriť dohodu týkajúcu sa starostlivosti a stretávania sa s maloletým S.. Stretnutia sa zúčastnila matka maloletého, starí rodičia S. a stará matka A.. V priebehu nasledujúcich konzultácií všetky zúčastnené strany poukazovali na vzájomné nedodržovanie jednotlivých bodov uzatvorenej dohody. Medzi starými rodičmi bolo pozorované zvyšujúce sa napätie, slovné napádanie a vzájomne poukazovali na manipulovanie maloletého (aby neposlúchal, vedomé očierňovanie druhej strany v prítomnosti maloletého). U maloletého bola spozorovaná zvýšená tenzia, nakoľko maloletý konflikt vníma. Maloletý S. v priebehu konzultácií verbalizoval odmietavý postoj k pokračovaniu nastaveného styku so starými rodičmi S.. U maloletého sa podľa slov starej matky pani A., objavilo problémové správanie v škole, doma aj na voľnočasových aktivitách (na futbale). Zo záveru predmetnej správy bolo osvedčené, že zverenie maloletého do NOS pani A. je toho času v záujme maloletého S.. Maloletý sa adaptoval na nové prostredie, stará matka maloletemu zabezpečuje napĺňanie fyzických a psychologických potrieb pre zabezpečenie zdravého bio-psycho-sociálneho vývinu. Vplyvom viacerých zmien je pre maloletého aktuálne dôležitý pocit stability a nastavenia jednotného režimu, v ktorom bude maloletý fungovať. Režim a pravidelnosť maloletemu poskytujú možnosť predvídať, čo bude nasledovať, čo môže očakávať, že sa počas dňa bude diať. Pre maloletého nie je prospešné opätovne meniť primárne prostredie, na ktoré sa už adaptoval. Je potrebné, aby sa vzťahy medzi starými rodičmi a rodičmi maloletého urovnali, nakoľko bolo spozorované, že konflikt medzi danými subjektmi zasahuje prežívanie a správanie maloletého S., a zároveň, aby jednotlivé osoby, ktoré sa podieľajú na výchove maloletého, v jeho prítomnosti neočierňovali ostatné blízke osoby maloletého S., nakoľko takýmto správaním môže dôjsť k tomu, že maloletý si k daným osobám utvorí ambivalentnú alebo odmietavú vzťahovú väzbu.

17. Na predložených fotografiách je maloletý S. odfotografovaný pri rôznych činnostiach (rybačka, zber hríbov, hranie na detských ihriskách, kúpanie, hranie futbalu a hokeja), má úsmev na tvári, pôsobí spokojne a pokojne.

18. Navrhovateľka vo výsluchu vypovedala, že otec dieťaťa je jej syn, ktorý je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, trest má určený ešte na tri roky. Maloletý je s otcom v pravidelnom osobnom ako aj telefonickom kontakte. Matka sa o dieťa zaujíma iba vtedy, keď má vypité. Naposledy bola za S. dva dni po Mikulášovi, kedy prišla opitá a spravila scénu. S. mamu ani nespomenie. Vnuk má značné problémy. Pokiaľ išlo o styk S. so starými rodičmi zo strany matky, s týmto absolútne nemala problém, dieťa k nim chodilo, avšak niečo sa u nich stalo, pretože ju vnuk prestal rešpektovať, vykrikoval a keď mu povedala, že mu zakáže sa stretávať s babkou a dedkom v K., odpovedal jej, že je šťastný, že tam chodiť nemusí a prosil ju, aby k starým rodičom nemusel ísť.

19. Navrhovateľka poberá starobný dôchodok, ktorý spolu s vdovským dôchodkom má vo výške 595,- eur mesačne. Od úradu poberá príspevok vo výške 190,- eur mesačne. Býva v trojizbovom byte, kde má maloletý samostatnú izbu.

20. Maloletý S. má 8 rokov a navštevuje 2. ročník základnej školy v mieste bydliska. Je zdravý. Kvôli správaniu navštevuje psychológa.

21. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvod vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkyimi osobami
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

24. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

25. Podľa § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Súd zhodnotil vykonané dôkazy a dospel k záveru, že návrh navrhovateľky, starej matky je dôvodný, keďže otec maloletého je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, s koncom trestu o tri roky a matka maloletého vedie záhalčivý spôsob života (požívanie alkoholu, omamných látok, trestné stíhaná). Keďže matka nezabezpečovala maloletému riadnu výchovu a starostlivosť, dieťa bolo neodkladným opatrením zverené do dočasnej náhradnej starostlivosti navrhovateľky, pričom bolo preukázané, že ani v čase rozhodovania súdu, si matka svoje osobné a sociálne pomery neupravila a ani o ich úpravu nejavila žiaden záujem. Je jednoznačné a nepochybné, že matka nie je toho času schopná riadne sa o maloletého S. postarať, zabezpečiť mu riadnu výchovu a starostlivosť, aby nebolo ohrozené jeho zdravie a priaznivý vývoj. Odkedy je S. v starostlivosti starej matky, matka sa oňho v podstate nezaujíma, resp. sa zaujíma len vtedy, keď je pod vplyvom omamných látok. Navrhovateľka, stará matka je plne spôsobilá na zverenie dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, je dôchodkyňa, k maloletému má vytvorený silný citový vzťah, stará sa oňho od malička, má maloletého rada a aj v súčasnosti, od zverenia do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti, plne zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého S., pričom sám maloletý S. vyjadril záujem ostať v starostlivosti starej matky, u ktorej sa dobre cíti a ktorej domácnosť považuje sa svoj domov. Navrhovateľka má zabezpečené stabilné bytové a príjmové pomery a spôsobom svojho života zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

32. Vzhľadom k vyššie uvedenému ako i s prihliadnutím na odporúčanie kolízneho opatrovníka súd návrhu vyhovel a zveril maloletého S. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, starej matky M. A., keďže je v záujme maloletého dieťaťa, aby toto vyrastalo s blízkymi osoba a vo vhodnom, bezpečnom a známom prostredí.

33. Zároveň súd rodičom maloletého dieťaťa určil povinnosť poskytovať maloletému výživné v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa a súčasne súd uložil, aby výživné poukazovali na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny od právoplatnosti tohto rozsudku. Pri rozhodovaní o výživnom súd zisťoval majetkové a osobné pomery rodičov ako povinných, pričom bolo zistené, že otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody a matka je nezamestnaná.

34. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v piatich vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a/ až h/ CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok), v prípade výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých podať na príslušný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.